

Ir-risoluzzjoni ta' Banca delle Marche mill-awtoritajiet Taljani ġiet essenzjalment iddeterminata mill-falliment tagħha

Il-Kummissjoni ma tistax tinżamm responsabbli li pprekludiet is-salvataġġ tagħha

Ir-rikorrenti kienu azzjonisti u detenturi ta' bonds subordinati ta' Banca delle Marche, li kienet l-istabbiliment bankarju prinċipali ta' Regione Marche (ir-reġjun Marche, l-Italja).

Fid-9 ta' Jannar 2012, Banca d'Italia (iktar 'il quddiem il-"Bank tal-Italja") enfasizza li l-kontrolli mwettqa fi hdan Banca delle Marche kienu wrew nuqqasijiet serji fis-sistemi ta' kontroll intern li kellhom riperkussjonijiet inevitabbli fuq l-"espożizzjoni sinjifikattiva [tagħha] [...] għar-riskji ta' kreditu u finanzjarji". Fil-15 ta' Ottubru 2013, Banca delle Marche tqiegħdet taħt amministrazzjoni straordinarja, minħabba, b'mod partikolari, "disfunzjonijiet u irregolaritajiet [...] serji".

Fl-10 ta' Ottubru 2014, fil-kuntest tal-faži ta' eżami preliminari miftuħa fuq inizjattiva tagħha stess fir-rigward tal-interventi ta' appoġġ previsti mill-Fondo interbancario di tutela dei depositi (il-Fond Interbankarju għall-Protezzjoni tad-Depożiti, iktar 'il quddiem il-"FIPD"), l-iskema ta' garanzija tad-depożiti Taljana fil-forma ta' konsorzju rregolat mid-dritt privat bejn banek li jamministraw fondi proprji, favur bank Taljan ieħor, Banca Tercas¹, u favur Banca delle Marche, il-Kummissjoni Ewropea baġħtet lill-awtoritajiet Taljani talba għal informazzjoni, filwaqt li enfasizzat li ma setax jiġi eskluż li dawn l-interventi kienu jikkostitwixxu għajjnuna mill-Istat. Fil-każ li l-Bank tal-Italja kellu l-intenzjoni li jawtorizza tali intervent, kien xieraq, skont il-Kummissjoni, li dawn l-awtoritajiet jikkomunikaw il-miżura inkwistjoni qabel l-approvazzjoni tagħha².

Permezz ta' ittra tal-21 ta' Awwissu 2015, fir-rigward tal-proċedura relatata ma' Banca delle Marche, il-Kummissjoni fakkret dwar il-possibbiltà tal-eżistenza ta' għajjnuna mill-Istat u talbet lill-awtoritajiet Taljani jipprovdulha informazzjoni aġġornata f'dan ir-rigward u sabiex ma jimplimentaw l-ebda miżura tal-FIPD qabel il-komunikazzjoni tagħha u l-kisba ta' deċiżjoni min-naħa tagħha.

Fit-8 ta' Ottubru 2015, il-FIPD stabbilixxa u approva l-elementi prinċipali ta' tentattiv ieħor ta' intervent tal-appoġġ għal Banca delle Marche u informa lill-Bank tal-Italja b'dan.

Permezz ta' ittra tad-19 ta' Novembru 2015, il-Kummissjoni b'mod partikolari ġibdet l-attenzjoni tal-awtoritajiet Taljani dwar il-fatt li l-użu ta' skema ta' garanzija tad-depożiti għar-rikapitalizzazzjoni ta' bank³, kien suġġett għall-applikazzjoni tar-regoli fil-qasam tal-għajjnuna mill-Istat.

Fil-21 ta' Novembru 2015, **il-Bank tal-Italja beda proċedura ta' riżoluzzjoni, li l-proġett tagħha kien ġie kkomunikat minn qabel lill-Kummissjoni. F'dan il-proġett, il-Bank tal-Italja rrileva, b'mod partikolari, il-fatt li rikapitalizzazzjoni ta' Banca delle Marche mill-FIPD ma setgħetx isseħħ, fl-assenza ta' "evalwazzjoni pożittiva minn qabel min-naħa tal-Kummissjoni [...] dwar il-kompatibbiltà ta' [din l-operazzjoni] mar-regoli [tal-Unjoni] fil-qasam tal-għajjnuna mill-Istat".** Peress li qiesu li l-Kummissjoni pprekludiet, permezz ta' istruzzjonijiet illegali

¹ Ara s-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-2 ta' Marzu 2021, Il-Kummissjoni vs L-Italja et, [C-425/19 P](#) (ara wkoll l-istqarrija għall-istampa [Nru 30/21](#)).

² Skont ir-reqwiziti tal-Artikolu 108(3) TFUE.

³ Artikolu 11(3) Direttiva 2014/49/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' April 2014 dwar skemi ta' garanzija tad-depożiti (ĠU 2014, L 173, p. 190, rettifika fil-ĠU 2014, L 212, p. 4 u fil-ĠU 2014, L 309, p. 37).

kkomunikati lill-awtoritajiet Taljani, is-salvataġġ b'rikapitalizzazzjoni ta' Banca delle Marche mill-FIPD, ir-rikorrenti pprezentaw rikors quddiem il-Qorti Ġenerali tal-Unjoni Ewropea intiż għall-istabbiliment u għall-konstatazzjoni tar-responsabbiltà mhux kuntrattwali tal-Unjoni. Skont ir-rikorrenti, il-Kummissjoni pprekludiet tali salvataġġ u wasslet lill-awtoritajiet Taljani jibdedw proċedura ta' riżoluzzjoni ta' Banca delle Marche abbażi tar-regoli tad-dritt Taljan li jittrasponu d-Direttiva 2014/59⁴.

Permezz tas-sentenza tagħha, **il-Qorti Ġenerali qed tiċhad ir-rikors tar-rikorrenti, minhabba li huma ma stabbilixxewx l-eżistenza ta' rabta kawżali bejn l-aġir allegatament illegali tal-Kummissjoni u d-dannu allegat**, b'tali mod li l-kundizzjonijiet għall-istabbiliment tar-responsabbiltà mhux kuntrattwali tal-Unjoni ma humiex issodisfatti.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti Ġenerali

Qabelxejn, il-Qorti Ġenerali tfakkar li l-istabbiliment tar-responsabbiltà mhux kuntrattwali tal-Unjoni⁵ huwa suġġett għall-fatt li jkunu ssodisfatti numru ta' kundizzjonijiet, jiġifieri l-eżistenza ta' ksur suffiċjentement serju ta' dispożizzjoni legali intiża li tagħti drittijiet lill-individwi, ir-realtà tad-dannu u l-eżistenza ta' rabta kawżali bejn il-ksur tal-obbligu tal-awtur tal-att u d-dannu mġarrab mill-persuni leżi. Din l-aħħar kundizzjoni tirrigwarda l-eżistenza ta' rabta suffiċjentement diretta ta' kawża u effett bejn l-aġir tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni u d-dannu, rabta li huwa r-rikorrent li għandu jipproduċi l-prova tagħha, b'tali mod li l-aġir ikkritikat għandu jkun il-kawża determinanti tad-dannu. Barra minn hekk, ir-responsabbiltà mhux kuntrattwali tal-Unjoni ma tistax titqies li tiġi stabbilita mingħajr ma jkunu ssodisfatti l-kundizzjonijiet kollha li huwa suġġett għalihom l-obbligu ta' kumpens, b'tali mod li l-nuqqas ta' sodisfazzjon ta' waħda minn dawn il-kundizzjonijiet huwa suffiċjenti sabiex ir-rikors jiġi miċhud.

Fil-kuntest tal-evalwazzjoni tal-kundizzjoni intiża għall-istabbiliment tal-eżistenza ta' rabta kawżali suffiċjentement diretta, il-Qorti Ġenerali tiċhad l-argument tar-rikorrenti li jgħid, essenzjalment, li l-ittri u t-teħid ta' pożizzjoni provviżorja tal-Kummissjoni li wasslu għall-adozzjoni tad-deċiżjoni ta' riżoluzzjoni ta' Banca delle Marche huma r-riżultat ta' interpretazzjoni żbaljata mill-Kummissjoni tal-kunċett ta' "għajjnuna", sa fejn hija qieset b'mod żbaljat li, minkejja n-natura privata tagħhom, l-interventi tal-FIPD kienu jikkostitwixxu miżuri imputabbli lill-Istat Taljan u li jinkludu riżorsi tal-Istat. Skont il-Qorti Ġenerali, **sa fejn il-Kummissjoni fakkret lill-awtoritajiet Taljani dwar in-neċessità li jikkomunikaw minn qabel u ma jimplimentawx miżuri possibbli ta' għajjnuna favur, b'mod partikolari, l-imsemmi bank, dawn l-ittri u t-teħid ta' pożizzjoni ma jinkludu l-ebda evalwazzjoni legali f'dak li jirrigwarda l-kriterji tal-kunċett ta' "għajjnuna". Għalhekk il-Kummissjoni ma esprimiet ruħha la fir-rigward ta' miżura konkreta u lanqas dwar il-mod preċiż ta' kif hija tinterpreta l-kunċett ta' "għajjnuna".** Għaldaqstant, il-Kummissjoni la ma heddet lill-awtoritajiet Taljani li tibblokka jew tipprojbixxi interventi eventwali tal-FIPD favur Banca delle Marche u lanqas ma eżerċitat pressjoni fuqhom fir-rigward ta' dan.

F'dan ir-rigward, il-Qorti Ġenerali tqis li **r-rikorrenti ma jistgħux jinvokaw id-deċiżjoni li tinbeda l-proċedura ta' investigazzjoni formali dwar l-intervent tal-FIPD favur Banca Tercas, adottata fis-27 ta' Frar 2015, li fiha l-Kummissjoni kienet qieset li dan l-intervent kien jissodisfa l-kriterji ta' imputabbiltà u ta' riżorsi tal-Istat.** Fil-fatt, b'differenza għal dawn il-miżuri ta' appoġġ favur Banca Tercas, qabel l-adozzjoni tad-deċiżjoni ta' riżoluzzjoni ta' Banca delle Marche, **la kien jeżisti proġett ta' intervent fiss tal-FIPD favur Banca delle Marche, la kien hemm talba għal awtorizzazzjoni ta' tali proġett indirizzata lill-Bank tal-Italja, u lanqas ma kien hemm komunikazzjoni formali ta' dan il-proġett, jew kwalunkwe raġuni oħra sabiex il-Kummissjoni tiftaħ proċedura ta' investigazzjoni formali f'dan ir-rigward.** Għaldaqstant, skont il-Qorti Ġenerali, kien impossibbli għall-Kummissjoni li tkun taf bi preċiżjoni suffiċjenti jekk l-intervent eventwali previst mill-FIPD favur Banca delle Marche setax jissodisfa l-kriterji ta' għajjnuna mill-Istat.

⁴ Direttiva 2014/59/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 li tistabbilixxi qafas għall-irkupru u r-riżoluzzjoni ta' istituzzjonijiet ta' kreditu u ditti ta' investiment u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 82/891/KE u d-Direttivi 2001/24/KE, 2002/47/KE, 2004/25/KE, 2005/56/KE, 2007/36/KE, 2011/35/KE, 2012/30/UE u 2013/36/UE, u r-Regolamenti (UE) Nru 1093/2010 u (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU 2014, L 173, p. 190).

⁵ It-tieni paragrafu tal-Artikolu 340 TFUE.

Il-Qorti Ġenerali tenfasizza li **l-elementi deċiżivi favur id-deċiżjoni ta' riżoluzzjoni ta' Banca delle Marche kienu l-falliment ta' dan il-bank, kif indikat mit-telf totali ta' EUR 1 445 biljun, defiċit patrimonjali ta' EUR 1 432 biljun** fit-30 ta' Settembru 2015 u l-fatt li, matul il-proċedura ta' amministrazzjoni straordinarja, ma kienx possibbli li jiġu ddeterminati interventi min-naħa tas-settur privat li setgħu jsoġu s-sitwazzjoni ta' kriżi tagħha.

Barra minn hekk, saħansitra qabel it-traspożizzjoni fid-dritt intern tad-Direttiva 2014/59 li kien jirrendi possibbli tali intervent ta' appoġġ, il-kummissarji straordinarji ta' Banca delle Marche indikaw lill-Bank tal-Italja s-sitwazzjoni imminenti ta' waqfien ta' h̄las ta' dan il-bank u indikaw li kienu qed jibz̄għu li s-salvataġġ tiegħu ma setax iseħħ fi żmien xieraq minħabba s-sitwazzjoni finanzjarja tiegħu. Skont il-Qorti Ġenerali, dan **jindika fih innifsu l-impossibbiltà ta' intervent ta' malajr tal-FIPD, u dan indipendentement mill-bżonn eventwali li dan jiġi kkomunikat minn qabel lill-Kummissjoni** ⁶.

Barra minn hekk, il-Qorti Ġenerali tiċħad l-allegazzjonijiet tar-rikorrenti li l-aġir allegatament illegali li bih hija kkritikata l-Kummissjoni pprekluda s-salvataġġ ta' Banca delle Marche u kien il-kawża effettiva u esklużiva tad-dannu mgarrab minnhom. Skont il-Qorti Ġenerali, għalkemm dan l-aġir kellu ċertu rwol fil-proċess ta' evalwazzjoni li wassal lill-awtoritajiet Taljani sabiex jieħdu deċiżjoni dwar ir-riżoluzzjoni ta' dan il-bank, **id-deċiżjoni tagħhom li jinbeda l-proċess ta' riżoluzzjoni ta' Banca delle Marche, adottata fl-eżerċizzju tal-kompetenzi proprji tagħhom u tal-marġni ta' diskrezzjoni tagħhom, baqgħet awtonoma, mhux influwenzata b'mod deċiżiv mill-attitudni tal-Kummissjoni, u kienet essenzjalment ibbażata fuq il-konstatazzjoni tagħhom tal-falliment ta' din il-bank**, li kien jikkostitwixxi l-kawża determinanti ta' din ir-riżoluzzjoni. Għaldaqstant, il-Qorti Ġenerali tikkonstata li r-rikorrenti ma pprovawx b'mod suffiċjenti fid-dritt li, fl-assenza tal-aġir allegatament illegali tal-Kummissjoni, il-FIPD, bil-kunsens tal-awtoritajiet Taljani u, b'mod partikolari, tal-Bank tal-Italja, kien effettivament f'pożizzjoni li jwettaq is-salvataġġ ta' Banca delle Marche f'Novembru 2015.

NOTA: Appell mid-deċiżjoni tal-Qorti Ġenerali, limitat għal kwistjonijiet ta' dritt, jista' jiġi ppreżentat quddiem il-Qorti tal-Gustizzja f'terminu ta' xahrejn u għaxart ijiem mill-komunikazzjoni tagħha.

NOTA: Ir-rikors għal annullament huwa intiż sabiex jiġu annullati atti ta' istituzzjonijiet tal-Unjoni li ma jkunux konformi mad-dritt tal-Unjoni. Taħt ċerti kundizzjonijiet, l-Istati Membri, l-istituzzjonijiet Ewropej u l-individwi jistgħu jippreżentaw rikors għal annullament quddiem il-Qorti tal-Gustizzja jew il-Qorti Ġenerali. Jekk ir-rikors ikun fondat, l-att jiġi annullat. L-istituzzjoni kkonċernata għandha ssib rimedju għal lakuna ġuridika eventwali li tinħoloq bl-annullament tal-att.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti Ġenerali.

[It-test sħiħ](#) tas-sentenza jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355

⁶ Artikolu 108(3) TFUE.